

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmanek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrn.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrn.cz/pv>

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

ceného kostela sv. Jana, jehož existence je zmínována v písemných pramenech z konce 14. století, ale jehož poloha nebyla dodnes archeologicky zachycena.

Zajímavá zjištění přinesla dokumentace výkopu pro odpadní jímkou (rozměr 4 × 8 m, hloubka 3,5 m) v areálu dolního hradu. Souvrství o mocnosti téměř 3 m dokládá stavební nebo výrobní aktivity v tomto prostoru již od 14. století.

Jana Langová

Resumé

Lukov (Bez. Zlín), Burg Lukov. Spätmittelalter, Neuzeit. Burg. Rettungsgrabung.

MALÉ HOŠTICE (OKR. OPAVA)

"Na Komendurském", p. č. 755/29. Středověk, novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V měsíci květnu byla prováděna skrývka ornice v místě výstavby nové administrativní budovy zahradnictví Adametz. Ve sprašovém podloží bylo zjištěno několik zahľoubených objektů (č. akce NPÚ Ostrava 43/09).

Jednalo se o jedenáct kúlových jam (pravděpodobně pravěkých), dva nepravidelné mělké objekty, z nichž jeden obsahoval vrcholně středověké keramické fragmenty.

Z podorniční vrstvy ležící na sprašovém podloží se podařilo získat menší množství drobných keramických fragmentů z období novověku, vrcholného středověku, doby římské a pravěké.

Pavel Malík

Resumé

Malé Hoštice (Bez. Opava), "Na Komendurském". Mittelalter, Neuzeit. Dorf. Rettungsgrabung.

MALHOSTOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Šekrama“. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V dubnu roku 2009 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v. v. i., záchranný výzkum v polní trati „Šekrama“ v souvislosti s výstavbou zpevněné polní cesty C13.

Uvedená trať se nachází asi 1100 m východně od severovýchodního okraje obce. Polní cesta C13 tvoří severozápadní hranici této tratě, přičemž jediný archeologický objekt byl porušen jejím severovýchodním úsekem. Lokalita je situována v nadmořské výšce okolo 320 m, přímo na levém břehu Šekralského potoka. Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-03, určena bodem o souřadnicích 445:26 mm od Z:J s. č.

Patrně sídlištní jáma byla na základě získaných keramických zlomků datována do raného středověku.

Michal Přichystal

Resumé

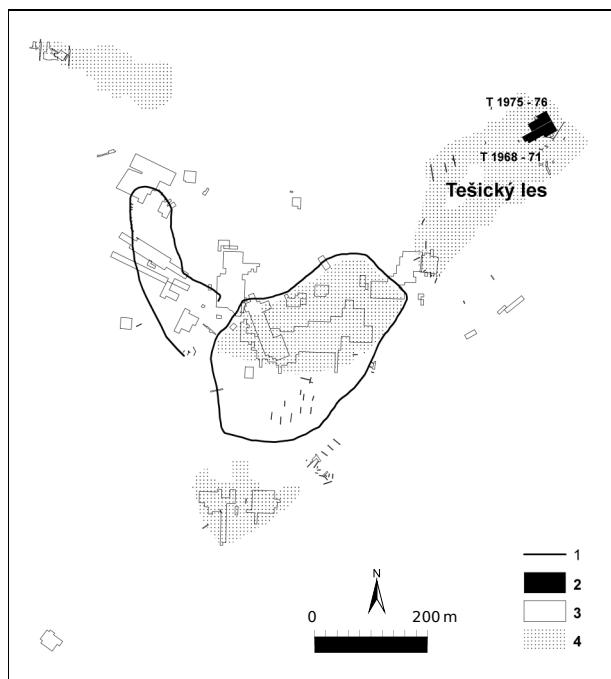
Malhostovice (Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung in Flur „Šekrama“ wurde eine frühmittelalterliche Siedlungsgrube abgedeckt.

MIKULČICE (OKR. HODONÍN)

Hradiště Mikulčice-Valy, Těšický les, plocha T 2009. Středohradištní období. Hradiště, sídliště. Systematický výzkum.

V priebehu júna a júla 2009 realizovala mikulčická expozitura Archeologickeho ústavu AV ČR Brno, v. v. i., systematický archeologický výskum v areáli tzv. Těšického lesa včasnostredovekého hradiska Mikulčice-Valy. Výskum sme vykonali na najvyššie položenom mieste areálu na polohe označovanej „Kostelec“ (v staršej literatúre tiež „Klášteřisko“) (obr. 79). Dôvody realizácie a ciele tohto výskumu vyplynuli z revízneho spracovania dvoch plôch preskúmaných na polohe „Kostelec“ v priebehu 60. a 70. rokov minulého storočia. Pri výskume plôch T 1968-71 a T 1975-76 sa preskúmal 1633 m². Základné priestorové identifikačné jednotky výskumu predstavovali štvorce s rozmermi 5 × 5 m. Výsledky výskumu publikovali jeho autori v priebehu 80. a 90. rokov minulého storočia (Klanica 1985; Kavánová 1999). Revízne spracovanie dokumentácie a spracovanie nálezovej správy z týchto výskumov som realizoval v rámci projektu „Archeologicke prameny z rané stredověkých Mikulčic-podhradí“. Hlavným cieľom revízie bolo podrobne vyhodnotenie nálezovej situácie na celej preskúmanej ploche, rekonštrukcia odkrytých a zdokumentovaných nálezových situácií a následné definovanie relatívnej chronológie včasnostredovekého osídlenia (Hladík 2008; v tlači a; v tlači b). Dôležitým krokom bolo aj ozrejmenie väzby hnuteľných archeologickej nálezov k terénnym situáciám, teda k jednotlivým archeologickej kontextom.

Takto poňaté stratigrafické vyhodnotenie pozostávalo z troch základných krovov. V prvom kroku som realizoval kvantifikáciu všetkých interpretovaných kontextov. To znamená definovanie množiny entít (analýza entít, Neustupný 1986). Súčasťou prvého kroku bola ďalej tvorba databázy kontextov (množiny entít) s vyčlenenými kvalitami (analýza kvalít) a tvorba interpretovaného plánu (priestorové vymedzenie interpretovaných kontextov). Druhý krok predstavoval popis stratigrafických vzťahov (priestorová analýza entít), vymedzenie a definovanie základných stratigrafických sekvenčí a následná tvorba relatívnej chronológie. V poslednom kroku som skúmal možnosti rekonštruovania väzby hnuteľných nálezov k jednotlivým kontextom (stratifikácia materiálu) a z toho vyplývajúce možnosti chronologickej a funkčnej interpretácie odkrytých archeologickej struktur. Výstupom takto realizovaného revízneho spracovania terénnej dokumentácie je spolu s databázou kontextov a elektronickým plánom nálezová správa (Hladík 2008), ktorá je základným dokumentom pre ďalšie vyhodnotenie výskumov. Zistovanie zákonitostí v archeologickej prameňoch (syntézu archeologickej struktúr) umožňujú databáza MS Access (deskriptívny systém) predstavujúca výstup analýzy entít a kvalít (pozri Neustupný 1994, 122) a digitalizovaný interpretovaný plán (vektorizácia terén-

Obr. 79. Mikulčice. Mikulčice-Valy, veľkomoravský hrad a podhradie. Legenda: 1 – opevnená akropola a predhradie, 2 – plochy T 1975–76 a T 1968–71 na „Kostelci“ areál „Těšický les“, 3 – preskúmané plochy v priestore hradiska, 4 – pieskové duny.

Abb. 79. Mikulčice. Mikulčice-Valy, großmährische Burg mit Suburbium. 1 – Wall der Hauptburg und archäologisch begleite Befestigung der Vorburg, 2 – erforschte Flächen T 1975–76 a T 1968–71 in „Těšický les“ Lage „Kostelec“, 3 – erforschte Flächen, 4 – Sanddüne.

nej dokumentácie) celej nálezovej situácie (pozri Hladík v tlači b).

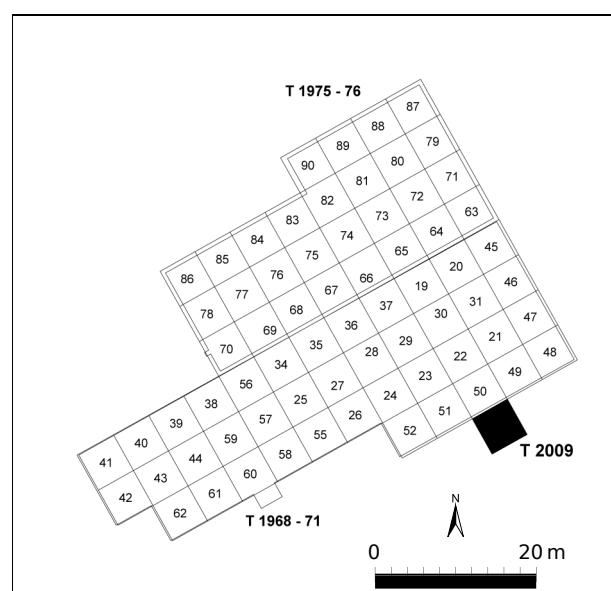
Na „Kostelci“ sa pri terénnom výskume v 60.-tych a 70.-tych rokoch minulého storočia podarilo odkryť a zdokumentovať komplikovanú nálezovú situáciu. Dva základné druhy komponentov – sídlisko (66 síd. obj.) a pohrebskó (313 hrobov) sa na tejto polohe nachádzali v zložitých stratigrafických situáciách. Po revíznom spracovaní som definoval na preskúmanej ploche päť včasnostredovekých horizontov. Pričom je pre odkrytú nálezovú situáciu charakteristické striedanie sídliskových a pohrebných aktivít (podrobne pozri Hladík v tlači b).

Terénný výskum, ktorý sme realizovali v roku 2009, bol zameraný predovšetkým na overenie stratigrafie plochy T 1968–71 a na overenie relatívnej chronológie osídlenia. Druhým východiskom bola snaha poznati rozsah pohrebská a sídliska odkrytého v priebehu 60.-tych a 70.-tych rokov. Plocha T 2009 priliehala bezprostredne na juhovýchodný profil štvorca 50, preskúmaného v roku 1970 (obr. 80). Nálezová situácia odkrytá v štvorci 50 poskytovala dobré východisko pre overenie konkrétnych otázok súvisiacich so stratigrafiou a relatívnu chronológiou plochy.

Pod ornicou sa na ploche štvorca 50 nachádzala tmavá homogénna kultúrna vrstva 28/1. Vo vrstve sa okrem keramických fragmentov a zvieracích kostí nachádzalo aj väčšie množstvo drobných kameňov. Na úrovni podložia sa v priestore štvorca nachádzal zahĺbený objekt 791. V S

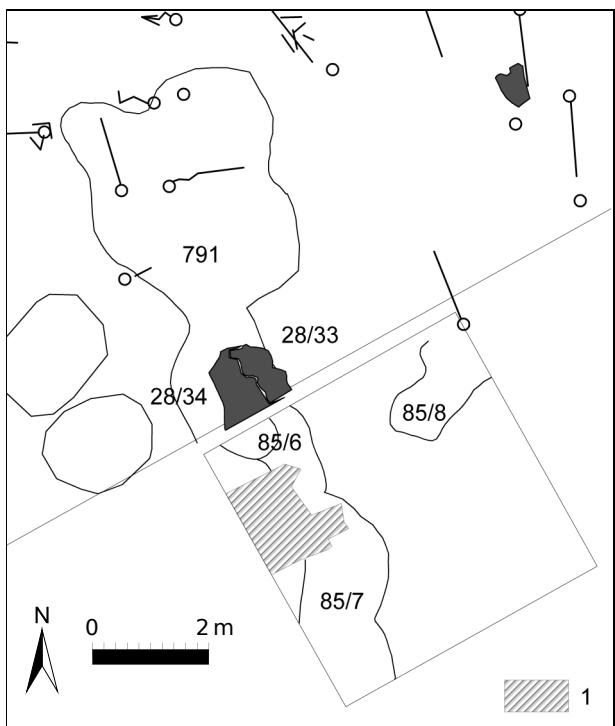
časti išlo o plytkú zníženinu s tvrdým piesčitým dnom. V J časti bola jama viac zahĺbená do podložia. Zásyp tejto časti tvorili viaceré vrstvy a prvky. Pri V okraji jamy 791 sa nachádzala prepálená mazanica a kamene – prvok 28/33. Prvok 28/33 sa mierne zvažoval do výplne jamy 791. Pod mazanicou a kameňmi sa nachádzala výrazná piesková vrstva 28/34, pod ktorou ležala samotná výplň jamy 791 a to vrstvy 28/35 a 28/36 (obr. 81) (Hladík 2008). Najstarším kontextom popísanej stratigrafickej sekvencie je jama zahĺbená do pieskového podložia v J časti objektu 791. Do tohto zahĺbeného objektu sa prepadá časť pieskovej úpravy 28/34 (obr. 81). Tvrde piesčité dno v S časti jamy 791 je s najväčšou pravdepodobnosťou kontext totožný s pieskovou úpravou 28/34 (Hladík 2008). Podľa môjho názoru ide o relikt podlahy nadzemnej stavby, ktorý sa prepadol do staršieho sídliskového objektu. Nad pieskovou úpravou sa nachádzalo šesť hrobov. Pri JV okraji zahĺbeného objektu 791 sa nad pieskovou úpravou nachádzali pozostatky po vykurovacom zariadení – prepálená mazanica a kamene (PR 28/33). Tento kontext ešte zvyšuje pravdepodobnosť uvedenej funkčnej interpretácie pieskovej úpravy (Hladík v tlači b).

Popísaná nálezová situácia pokračovala pod JV profil štvorca do nepreskúmanej plochy. Plochu T 2009 (štvorec s rozmermi 5 × 5 m) sme preto vymerali práve v priestore, v rámci ktorého sme predpokladali pokračovanie nálezovej situácie odkrytej v štvoreci 50. Metodika terénného výskumu vychádzala v zásade z kontextuálneho prístupu. Tento bol čiastočne modifikovaný pre špecifický charakter včasnostredovekého náleziska ležiaceho v prostredí riečnej nivy. Kontextuálne odoberanie jednotlivých štruktúr nebolo možné v nadložnej homogénnej kultúrnej vrstve. Pri znižovaní kultúrnej vrstvy sme preto po-

Obr. 80. Mikulčice. Mikulčice-Valy, areál „Těšický les“, poloha „Kostelec“, výskumy T 1968–71, T 1975–76, T 2009. Prehľadný plán štvorcovej siete výskumu.

Abb. 80. Mikulčice. Mikulčice-Valy, Areal „Těšický les“ im Suburbium, Lage „Kostelec“. Erforschte Flächen T 1975–76, T 1968–71, T 2009. Die Grabungsflächen T 1975–76 und T 1968–71 mit Bezeichnung der Quadrate.

Obr. 81. Mikulčice. Mikulčice–Valy, areál „Těšický les“, poloha „Kostelec“, výskumy T 1968–71, T 2009. Nálezová situácia v štvorci 50 a na ploche T 2009. Legenda: 1 – nepreskúmaná plocha (strom).

Abb. 81. Mikulčice. Mikulčice–Valy, Areal „Těšický les“ im Suburbium, Lage „Kostelec“. Erforschte Flächen T 1968–71, Quadrat 50 und T 2009. I – unerschlossene Fläche.

stupovali po mechanických horizontoch. Poloha hnutel' ných nálezov bola evidovaná v rámci skúmanej plochy pomocou pomocných sektorov a uvedených umelých horizontov respektívne, v prípade, že to bolo možné, konkrétnych interpretovaných kontextov. Vybrané kategórie nálezov (napr. predmety z drahých kovov, železné predmety, kostené predmety a pod., tzv. „drobné nálezy“) sme presne zamerali v súradnicovej sieti JTSK. Nehnutel'né nálezy sme dokumentovali kresebne, fotograficky–šíkmé aj kolmé snímky a priestorovo zamerali v súradnicovom systéme JTSK. Kolmé snímky sme následne digitalizovali (georeferencovanie a vektorizácia). Rozličné pozorovania a informácie o okolnostiach výskumu sme zaznamenávali do technického denníka. Jednotlivé nálezové situácie (kontexty a ich vzťahy) sme evidovali v príslušných formulároch. Vo finálnej fáze bola spracovaná nálezová správ, relačná databáza (kontexty, nálezy, dokumentácia a pod.), digitálny inventár a digitálny plán (pozri Hladík 2008).

Nálezová situácia na ploche T 2009 priamo nadvázovala na vyšie popísanú situáciu v štvorci 50. Absolútna nadmorská výška povrchu v skúmanom priestore sa pohybovala v rozmedzí 159,76–160,61 m n. m. Do hĺbky okolo 40 cm od povrchu sa na celej ploche štvorca nachádzala čierna hlinitá homogénne kultúrna vrstva 85/1. V tejto vrstve sa nachádzali fragmenty keramiky, zvieracie kosti, úlomky mazanice, drobné kamene, štiepaná industria, železné, kostené a hlinené predmety (nože, kresadlo, praslen, zlomok kostenej rukoväte noža a pod.). V hĺbke 40–50 cm (premiešané podložie) sa začali preja-

vovať hrany zahĺbených sídliskových objektov. Na úrovni okolo 50 cm sa v pieskovom podloží vyrysovali tri zahĺbené sídliskové objekty JA 85/6, 85/7, 85/8 (obr. 81). Vo všetkých troch prípadoch išlo o jamy nepravidelného tvaru zahĺbené niekoľko desiatok cm do podložia. Hornú časť výplne týchto objektov tvorila kultúrna vrstva. Pod touto vrstvou sa v objektoch 85/6 a 85/7 nachádzali ďalšie vrstvy (napr. šedá piesčitá vrstva 85/11 vo výplni 85/7) a prvky (napr. mazanica a koncentrácia kameňov 85/9 vo výplni 85/7). Zahĺbený objekt 85/6 sa nachádzal v S časti plochy a priamo nadvázoval na situáciu odkrytú v roku 1970 v štvoreci 50. Tento zahĺbený objekt bol pokračovaním objektu 791 (obr. 81). Výplň objektu 85/6 pozostávala z troch vrstiev. Z hľadiska nadváznosti na štvorec 50 je dôležitá vrstva 85/10, v ktorej sa podarilo odkrýť a zdokumentovať výrazné pieskové jadrá. Tieto sú pokračovaním pieskovej vrstvy 28/34, ktorá sa prepadalá do objektu 791. Na ploche T 2009 sa podarilo doložiť pokračovanie sídliska. V preskúmanom priestore neboli doložené žiadne pozostatky po pohrebnej činnosti. Situácia na ploche T 2009 nám teda neumožňuje skúmať stratigrafické vzťahy sídliska a pohrebiska. Pri terénnom výskume sme sústredili zvýšenú pozornosť na čo najpresnejšie zachytenie priestorovej distribúcie hnuteľných nálezov. V rozmiestnení drobných nálezov (predovšetkým železné predmety) pozorujeme dominantnú väzbu na úroveň tzv. premiešaného podložia. 10 z 12 drobných nálezov zdokumentovaných *in situ* sa nachádzalo v hĺbke okolo 40 cm od povrchu. Podobnú tendenciu pozorujeme aj v okolitých štvorcích preskúmaných v rokoch 1968–71. Horizont približne 10 cm nad podložným pieskom preto považujem za úroveň sídlenia pravdepodobne staršej fázy sídliska v priebehu 9. storočia (k stratigrafii plochy pozri podrobne Hladík v tlači a; v tlači b).

V súbore hnuteľných nálezov dominuje keramika. V keramickej kolekcii objavenej na ploche T 2009 majú najvýraznejšie postavenie zlomky z nádob blučinského a mikulčického výrobného okruhu (Mazuch 2009). Drobné nálezy z plochy predstavujú výlučne predmety dennej potreby nože, očiel'ka, kamenné brúsy, praslen a hrivny.

Predstavený terénný výskum priniesol ďalšie informácie predovšetkým o včasnostredovekom sídlisku na polohе „Kostelec“ v areáli Těšický les v podhradí mikulčického hradiska. Preskúmané včasnostredoveké osídlenie môžeme na základe hmotnej kultúry (predovšetkým keramické výrobné okruhy) datovať do 9. resp. na prelom 9. a 10. storočia. Zahĺbené sídliskové objekty sú s najväčšou pravdepodobnosťou súčasné s prvou fázou sídliska objaveného pri výskume v 60.-tych a 70.-tych rokoch minulého storočia (stratigrafiu polohy „Kostelec“ pozri Hladík v tlači a; v tlači b). Funkciu týchto objektov nie som schopný vzhl'adom na mieru ich dochovania interpretovať. Pieskové jadrá zachytené vo vrstve 85/10, ktorá sa prepadá do objektu 85/6, považujem za pokračovanie pieskovej vrstvy objavenej v roku 1970 v objekte 791 v štvoreci 50. S najväčšou pravdepodobnosťou ide o relikt podlahovej úpravy nadzemnej stavby. Podlahové úpravy sú v skúmanom priestore charakteristické pre druhú mladšiu fazu sídliska. Výskum v roku 2009 potvrdil predpoklad, že na doposiaľ preskúmaných plo-

chách v areáli Tešického lesa sa podarilo objavíť len časť pozostatkov po sídelných aktivitách v tejto časti podhradia včasnostredovekej aglomerácie. Osídlenie areálu Tešický les je v súčasnosti preskúmané v troch „samostatných“ polohách – okolie VI kostola, Z časť duny a „Kostelec“ (Hladík, Mazuch, Poláček 2008, 130–133). Najnovšie výskumy potvrdzujú predpoklad, že veľká časť areálu (predovšetkým vyvýšená piesková duna) bola kontinuálne osídlená. V súvislosti s týmto záverom vystupuje do popredia otázka vzťahu sídliska a pohrebiska na „Kostelci“ k sídlisku a pohrebisku v okolí VI. kostola. Pohrebiská na týchto dvoch polohách vykazujú výrazné rozdiely v pohrebnom ríte (Hladík v tlači a; v tlači b; Klanica 1985, 534; Poulik 1963; Profantová 2003, 94). Rozdiely sú evidentné predovšetkým vo výbave hrobov. Zatiaľ čo na „Kostelci“ evidujeme veľký počet hrobov so zbraňami a nádobami, pri VI. kostole skoro úplne chýbajú. A naopak na „Kostelci“ absentujú vo výbave hrobov honosnejšie predmety (strieborné, zlaté alebo pozlátené náušnice, gombíky či ostrohy), ktoré sú pomerne časte v hroboch pri VI. kostole. Z. Klanica (vedúci výskumu na „Kostelci“) hľadal vysvetlenie tohto rozdielu v rovine chronologickej (hroby so zbraňami a nádobami považoval za staršie) a súčasne predpokladal rozdielnosť náboženských predstáv týchto komunit. Zatiaľ čo pri VI. kostole existoval regulárny kostolný cintorín, v rámci ktorého sa pohrebné zvyky podriadovali kresťanskému úzu, na „Kostelci“ pochovávala komunita dodržujúca pôvodné kultúrne a náboženské tradície (Klanica 1985, 534–535). Okrem rozdielov v pohrebnom ríte, vychádzal Z. Klanica pri vyslovení tejto hypotezy z interpretácie jedného zo sídliskových objektov ako drevenej kultovej stavby. Pri revíznom spracovaní výskumov na „Kostelci“ som vyuvať možnosť interpretácie uvedeného objektu ako poľanskej kultovej stavby stojacej na „Kostelci“ v druhej polovici 9. storočia (Hladík v tlači a). Vysvetlenie rozdielov v pohrebnom ríte na „Kostelci“ a v okolí VI. kostola v rovine chronologických a priestorových vzťahov sa mi preto za súčasného stavu výskumu javí ako pravdepodobnejšie. Časť podhradia včasnostredovekej aglomerácie, dnes označovaná ako Tešický les, bola v priebehu 9. a začiatku 10. storočia kontinuálne osídlená. Na základe doposiaľ realizovaných výskumov predpokladám, že najstaršie osídlenie (asi prvá polovica 9. storočia) sa najvýraznejšie koncentrovalo na najvyššom mieste pieskovnej duny približne 300 m od akropoly hradu. K intenzívnomu využívaniu tejto časti areálu bezprostredne priliehajúcej k opevneniu akropoly došlo asi až v priebehu druhej polovice 9. storočia, kedy v tomto priestore stála dvojapsidová rotunda. Osídlenie na najvyššom mieste duny na „Kostelci“ pokračovalo kontinuálne aj v druhej polovici 9. a na začiatku 10. storočia.

Marek Hladík

Literatura

- Hladík, M. 2008:** Mikulčice–Valy (okr. Hodonín). Plány T 1968–71 a T 1975–76, areál „Kostelec“. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: Archív AÚ AV ČR Brno v Mikulčiciach.
- Hladík, M. v tlači a:** Otázka existencie hypotetickej poľanskej svätyne v „Tešickom lese“ v podhradí mikul-
- čického hradiska. In: L. Poláček (ed.): *Internationale Tagungen in Mikulčice VIII*, Brno.
- Hladík, M. v tlači b:** Siedlungsentwicklung im Areal von „Tešický les“ im Suburbium des Burgwalls von Mikulčice (T 1968–71 a T 1975–76). In: L. Poláček et al.: *Das Suburbium des Burgwalls von Mikulčice*, SBM IX. Brno.
- Hladík, M., Mazuch, M., Poláček, L. 2008:** Das Suburbium des Burgwalls von Mikulčice und seine Bestellungen in der Struktur des Siedlungskomplexes. In: I. Boháčová, L. Poláček (eds.): *Burg–Vorburg–Suburbium. Zur Problematik der Neubenareale frühmittelalterlicher Zentren*. Internationale Tagungen in Mikulčice VII, Brno, 179–212.
- Klanica, Z. 1985:** Mikulčice–Klášteřisko. *Památky archeologické* 76, 474–539.
- Mazuch, M. 2009:** Tzv. mladší velkomoravský horizont v Mikulčicích a otázka jeho poznání prostredníctvím studia keramických okruhů. Rkp. disertační práce. Uloženo: Knihovna Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha.
- Neustupný, E. 1986:** Nástin archeologické metody. *Archeologické rozhledy* 38, 525–549.
- Neustupný, E. 1994:** Role databází v archeologii. *Archeologické rozhledy* 46, 121–128.
- Poulik, J. 1963:** Dve velkomoravské rotundy v Mikulčicích. Praha.
- Profantová, N. 2003:** Mikulčice – pohrebiště u 6. kostela: Pokus o chronologické a sociální zhodnocení. In: P. Kouřil (ed.): *Mikulčice – pohrebiště u 6. a 12. kostela*, Brno, 7–209.

Resumé

Mikulčice (Bez. Hodonín), Burgwall Mikulčice–Valy, Tešický les – „Kostelec“, Grabungsfläche T 2009. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Geplante Grabung.

MIKULOV (OKR. BŘECLAV)

Zámek. Raný středověk. Zámek. Záchranný výzkum.

Ve dnech 2.–4. 11. 2009 byla při výměně vodovodu na horním nádvíří zjištěna raně středověká archeologická situace. Zatímco větší část sledovaného výkopu byla vedená v recentních navážkách vzniklých především během rekonstrukce zámku v 50. letech 20. století na horním nádvíří; asi na jeden a půl metrovém úseku, byla zjištěna kulturní vrstva o síle až 2 m. Z ní pochází především početný osteologický materiál a keramika, kterou lze předběžně datovat na konec 10. stol. a především do 11. stol. Datace na konec 10. století tak poukazuje na nejstarší osídlení oblasti Zámeckého vrchu, které je kladenou především do 11. stol. a dále (Novotný 1976).

František Trampota

Literatura

- Novotný, B. 1976:** Počátky raně středověkého osídlení v prostoru Mikulova na Moravě. *Archaeologia historica* 2, 211–219.

Resumé